

הַלְכָתָא לְמַשִּׁיחָא בְּדֶרֶךְ הַיּוֹמִי

מסכת יומא

תוכן

- א. נותן את הפדר אבית השחיטה ומעלהו וזה הוא דרך כבוד של מעלה.....1
- ב. הפיים השלישי חדשים לקטרת באו והפיסו.....1
- ג. והרביעי חדשים עם ישנים מי מעלה אברים מן הכבש למזבח.....2
- ד. אין מפיסין על תמיד של בין הערבים אלא כהן שזכה בו בשחרית זוכה בו ערבית ... מפיסין לו ערבית ... בקטרת.....3
- ה. כשם שמפיסין לה שחרית כך מפיסין לה ערבית ... בשבת ... הואיל ומשמרות מתחדשות.....4
- ו. אין מנסכין מים בחג אלא בתמיד של שחר.....5
- ז. ולמנסך אומר לו הגבה ידיך שפעם אחד נסך על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוניהן.....5
- ח. לתמיד של בין הערבים שטעון שני גזירי עצים בשני כהנים.....5
- ט. איל קרב באחד עשר פר קרב בעשרים וארבעה.....6

דף כו.

א. נותן את הפדר אבית השחיטה ומעלהו וזה הוא דרך כבוד של מעלה

מצות עשה לעשות העולה כמשפטה הכתובה בתורה¹, שוחט וזורק הדם ומפשיט ומנתח ומקטיר כל הנתחים על גבי המזבח שנאמר והקטיר הכהן את הכל המזבחה כמו שיבואר להלן עמוד ב'. ונוטל את הפדר הוא החלב המכסה את הקרב והוא החלב הדק המפריד בין הקרבים העליונים והתחתונים², ונותנו על הראש מלמעלה על בית השחיטה שלא יראה בית השחיטה המלוכלך בדם דרך כבוד.

ב. הפיים השלישי חדשים לקטרת באו והפיסו

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה ה

² שהחלב ההוא ראוי לפרסו ולכסות בו, וכן נהגו חשובי האומות לפרסו על הצלי. ואם יהיה שם לחלבים כולם, יקרא החלב כן בעבור שהוא השומן הנפרד מן הבשר, וכן הוא כנויו בפי חכמי הטבע. רמב"ן על התורה ורבינו בחיי ויקרא א ח

הַנִּתְּנָה לְמִשְׁחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת יוֹמָא

כבר התבאר דף כב. שארבעה פייסות היו מפיסין בכל יום בשחרית, ושם התבאר הפיס הראשון, ובדף כה: התבאר הפייס השני.

הפייס השלישי³ לאחר שגמרו הפייס השני, הכריזו בעזרה "חדשים לקטורת בואו והפיסו" ואומר להן הממונה לכל אנשי בית אב של אותו היום, מי שלא הקטיר קטורת מימיו יבא ויפיס, ויתקבצו אצל הממונה ויפיסו, ולא הניחו לשום אדם לשנות בה, שהזוכה בה מתעשר ומתרבה הונו שנ' ישימו קטורה באפך וכו' ונאמר בדרך ה' חילו ופועל ידיו תרצה.

וראש בית האב הי' יודע ומכיר מי זכה בה כבר והיה מונע שלא יבא, ומי שיצא בפייס זה ראשון, הוא שיזכה להקטיר קטורת בהולכת מחתה מלאה קטורת.

ומכבד את הכהן שלימינו או לאוהבו שיזכה עמו להכניס מחתה מלאה אש מן המזבח החיצון למזבח הזהב להקטיר עליה קטורת⁴. וי"א⁵ שמי שזכה בתרומת הדשן הוא הזוכה במחתת האש.

ג. והרביעי חדשים עם ישנים מי מעלה אברים מן הכבש למזבח

הפייס הרביעי מתקבצין⁶ כולן גם מי שכבר זכה בעבר⁷, ומפיסין לידע מי מעלה איברים מחציו של הכבש בו היו מונחים האברים על ידי זוכה הפייס

³ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ד הלכה ז

⁴ ר"ב תמיד ה, ה. ומלאכת שלמה יומא ב ד

⁵ רמב"ם שם ה"ה ובלח"מ הקשה דזה לא נמצא בגמ' ואדרבא דלראב"י אמרינן שם (כו.) דהיה פייס למחתה, ולר' יהודה אמרינן שם (כה:) דזה שזכה בקטרת אומר לזה שעמו זכה עמו במחתה, וא"כ הרמב"ם דלא כמאן וצע"ג. ועיין בערוה"ש העתיד שם

⁶ הרמב"ם שם הלכה ח

⁷ לכאורה נראה דאפילו מי שזכה בפייס ראשון יכול לבא לשארי הפייסות, ולא מצינו בגמ' ובירושלמי שאינו כן, ומ"מ מתוך הסברא היה נראה לבלי להניח לאחד לזכות בשני עבודות ביום אחד. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קח סעיף טו

הַנִּתְּנָה לְמִשְׁחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת יוֹמָא

השני, לראש המזבח⁸, הפיסו וזכה מי שזכה⁹ ועוד חמישה לצידו¹⁰. והם היו אוֹחוּזִים המלה בשעת שחיטה¹¹.

י"א¹² שהזוכים בפייס הרביעי מעלים את האברים מהכבש ומקטירים אותם על המזבח. וי"א¹³ שאינם אלא מעלים לראש המזבח¹⁴, והזוכה בפייס להיות זורק דם התמיד, הוא מקטיר האיברים, כדי שתעשה עבודת הדם והבשר בכהן אחד.

ד. אין מפייסין על תמיד של בין הערבים אלא כהן שזכה בו בשחרית זוכה בו ערבית ... מפייסין לו ערבית ... בקטרת

תמיד של בין הערבים¹⁵ אין מפייסין לו פייס אחר, אלא כל כהן שזכה בעבודה מן העבודות שחרית זוכה בין הערבים, משום טרחא יתירה, וכדי שהכהן העובד ילך כל היום בבגדי כהונה להמתין על התמיד של בין הערבים, ולקיים לשון התורה את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים משמע דמי שעשה בבוקר יעשה בין הערבים.

⁸ ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עד סעיף יג – טו שדייק מדברי הרמב"ם שם דין ד שכתב "כשמנתח איברי העולה מוליכין את כל הנתחים לכבש ומולחים אותם שם, ואח"כ מעלין כל האיברים לראש המזבח ומסיר גיד הנשה בראש המזבח ומשליכו על גבי הדשן שבאמצע המזבח וזורק כל האיברים על האש שנאמר: הבשר והדם, מה דם בזריקה אף בשר בזריקה, ואחר שזורקן חוזר ועורך אותן על האש שנאמר: וערך הכהן אותם" וכו', עכ"ל, מבואר מדבריו דאחר שהעלם לראש המזבח חוזר וזורקן על האש, ובזבחים (סב:) מבואר להדיא דמהכבש זורקן להמערבה שאומר שם: אויר יש בין כבש למזבח וכו' מה דם בזריקה אף בשר בזריקה, הרי דהזריקה היתה מן הכבש, וכן פירש"י שם, והרמב"ם בעצמו בפ"ב מבית הבחירה דין יג כתב זה ע"ש. ויש מי שאומר דזה שכתב לראש המזבח לאו דווקא אלא כלומר סוף הכבש הסמוך לראש המזבח (מ"מ), והדוחק מבואר. ומשנה מפורשת היא ביומא (כו.) הפייס הרביעי מי מעלה איברים מן הכבש למזבח, הרי שהעלום למזבח.

⁹ עיין משנה למלך שם ד, ט שדן האם זוכי הפייסות הם אלו שזכו גם קרבן יחיד.

¹⁰ שהרי לנתחי התמיד צריך ששה, כמבואר לעיל דף כה:

¹¹ כמבואר במשנה תמיד ד א שלא היו כופתין אלא עוקדים ועיין לח"מ שם א י שהקשה "יש לתמוה על רבינו ז"ל למה לא הזכיר שמי שזכה באיברים הוא שאוחז בידיו ומסייע דהיינו אחד מארבעה פייסות שהוא הפייס הרביעי שהזכיר רבינו ז"ל בפ"ד שמוליך איברים למזבח וזהו שאמר במשנה מי שזכה באיברים אוהז וגם יש לתמוה שלא הזכיר השוחט שעומד במזרח ופניו למערב וכל זה הזכיר סמ"ג ז"ל בעשין קצ"ב."

¹² שהרי הפייס הד' היה מי מעלה אברים מן הכבש למזבח, ופשטן של דברים נראה דהיינו להקטירם וכ"כ רש"י בפ' החליל (דף נ"ד) ששה כהנים הזוכים בהולכת איברים כו' עד שיביא המעלה ומקטירם מן הכבש למזבח, וכן הוא דעת הרמב"ן ז"ל שכתב בס' המלחמות בפ"ב דיומא, וכן דייק במשנה למלך בדעת הרמב"ם.

¹³ הריטב"א פ"ב דיומא מובא בכס"מ שם ה"ו

¹⁴ והנראה מכוונת הריטב"א ז"ל דס"ל דזה המעלה את האיברים מן הכבש למזבח אינו המקטיר אותם אלא מתחלה היו ששה כהנים מעלים את האברים לכבש מחציו ולמטה ואחר כך מי שזוכה בפייס היה מעלה אותם מן הכבש לראש המזבח ואח"כ היה הולך הזורק ומקטיר. ומה שהביאו לזה הוא מדרגן מי מעלה איברים למזבח ולא תני מי מקטיר איברים. משמע דזה המעלה אינו מקטיר, אך לא ידעתי היכא רמזא דבר זה. משנה למלך שם ה"ו

¹⁵ רמב"ם שם פרק ד הלכה ח

הַנִּכְתָּא לַמְּשִׁיחָא בַדָּף הַיּוֹמִי

מסכת יומא

ומי שזכה בשני גזירים בבקר אומר בערב לחבירו זכה עמי בעץ שני¹⁶, חוץ מן הקטורת שהן מפיסין לה פייס אחר בין הערבים¹⁷, ויבוא כל מי שלא הקטיר קטורת מעולם מאנשי אותו בית אב ופיסו עליה.

אם כבר הקטירו כולן מימיהן מפיסין להן כולן בשחרית בפייס שלישי, וזה שזכה בה שחרית מקטירה בין הערבים.

ה. כשם שמפייסין לה שחרית כך מפייסין לה ערבית ... בשבת ... הואיל ומשמרות מתחדשות

בשבת¹⁸ שיש שם תמידין ומוספין ושני בזיכי לבונה כיצד הם עובדין, מפיסין בשחר אנשי אותו בית אב של משמר היוצא, ומקריבין תמיד של שחר ושני כבשי עולה של מוספין¹⁹, וכל שזכה בעבודה מעבודת התמיד של שחר הוא זוכה בה בשני כבשי מוסף, ומכיון שבשבת מתחלפות המשמורות, והמשמר הישן מקריב קרבן תמיד של שחר ומוספין ושני בזיכי לבונה של לחם הפנים, המשמר החדש מקריב קרבן התמיד של בין הערבים, ולכן בשבת בהכרח שיהיה לשל בין הערבים פייס. והמשמר האחר שנכנס בשבת מפיסין פייסות אחרות לתמיד של בין הערבים, ואלו ואלו חולקין בלחם הפנים²⁰.

דף כו:

¹⁶ כסף משנה שם בשם הריטב"א אמנם דעת התוס' שם בד"ה אלא כהן וכו' דבבקר היה מפיסין על השני גזרים של ערב יעו"ש היטיב ורמזה המל"מ ומש"כ שם התוס' בדישון מזבח הפנימי והמנורה לא הי' בערב וכו' שם י"ד ב' ד"ה ורמינדי וכו' דע כי רבינו בספ"ו דתמיד כתב דהיה בערב ג"כ אולם בדישון המזבח לא מצאתי בהדיא מי שחולק עליו זולתי התוס' ורשב"א שם בתשובה. הר המוריה

¹⁷ ועיין במהרש"א שם דה"ג לענין קטורת דבין הערבים דפיסו מיד בשעת הפסח דשחרית. אך ל' הרמב"ם משמע דס"ל דבין הערביים היה פייס לקטורת. ואף דא"כ נפישו להו פייסות צ"ל הא דקתני ד' פייסות היה היינו מלתא דפסיקא דהיכא דכבר הקטירו כולם לא היה פייס לקטורת בין הערביים. תוספות ר' עקיבא איגר מסכת יומא פרק ב משנה ג אות יב.

¹⁸ רמב"ם שם הלכה ט

¹⁹ ויש בזה שאלה, איך אפשר להיות כן, והא כבש התמיד אינו אלא אחת וי"ג כהנים זוכים בו, אבל במוסף שבת הא יש שני כבשים וצריך כ"ו כהנים, וכן בפייס הרביעי מי מעלה איברים מכבש למזבח ג"כ במוסף יש שני פעמים ככה, ואף אם נצטרף הכהנים מפייס הראשון והשלישי לא יתוספו רק שני כהנים שבראשון היה כהן אחד לתרומת הדשן והשלישי לקטרת ולא יותר. וביותר קשה במוספי ראשי חדשים ורגלים שהיו קרבנות הרבה במוספין ז' כבשים ושני פרים ואילים ושעיר חטאת מי הם הזוכים בהם, ואם נאמר דלהם היה פייס בפ"ע א"כ מנליה להרמב"ם דבשבת לא היה פייס למוסף. ויראה לי דכן היה הסדר, כגון בר"ח כשהמילו הפייס בשחרית וידעו כמה מספר הקרבנות יש במוספין נמנו הכהנים האחרים במקום שכלה הסדר של תמיד השחר. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קט סעיף ב – ג

²⁰ ולא חשש הרמב"ם לבאר כאן כל העבודות כמו קטורת וחביתין, דממילא כן הוא דשל שחרית שייך למשמר היוצא ושל בין הערבים למשמר הנכנס, והבזיכין שייכים למשמר היוצא מפני שהם תיכף אחרי המוספים. ערוך השולחן העתיד שם סעיף א

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מסכת יומא

ו. אין מנסכין מים בחג אלא בתמיד של שחר

כל שבעת ימי חג הסוכות²¹ מנסכין את המים על גבי המזבח, ודבר זה הלכה למשה מסיני. ועם ניסוך היין של תמיד של שחר היה מנסך המים לבדו²². אך לא היה מנסך עם תמיד של בין הערביים²³.

ז. ולמנסך אומר לו הגבה ידיך שפעם אחד נסך על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהן

זה שמנסך המים בחג הסוכות²⁴ היו אומרים לו "הגבה ירך" שיראו כולם שאתה מנסך כדין, שפעם אחת נסך אחד על רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהן, שאמרו – צדוקי הוא שהן אומרים אין מנסכין מים. ומפני שאירע קלקול לכן הנהיגו לאמר כן לצאת מידי חשש.

ח. לתמיד של בין הערבים שטעון שני גזירי עצים בשני כהנים

מצות עשה להיות אש יקודה תמיד על המזבח, שנאמר "אש תמיד תוקד על המזבח", ואף על פי שהאש ירדה מן השמים מצוה להביא אש מן ההדיוט, שנאמר "ונתנו וגו' אש על המזבח". בבוקר עורכין עצים ועורכין בראש המזבח מערכה גדולה של אש, שנאמר "ובער עליה הכהן עצים בבוקר בבוקר", וכן מצוה להעלות שני גזירין של עץ עם תמיד של שחר יותר על עצי המערכה, שנאמר "ובער עליה הכהן עצים בבוקר", וכן מוסיפין שני גזירים עם תמיד של בין הערבים, שנאמר "וערכו עצים על האש" מפי השמועה למדו שבתמיד של בין הערבים הכתוב מדבר, שני גזירין של בין הערבים מעלין אותן שני כהנים כל אחד ואחד בעץ יחידי בידו²⁵, שנאמר "וערכו" הרי כאן שנים, אבל של שחר בכהן אחד.

²¹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק י הלכה ו

²² מוכרח הוא מן המשנה בפ' לולב וערבה דקאמרה דשני ספלים של כסף היו שם מערבי היה בו המים כו' והיו מנוקבין כמין שני חוטמין דקין וכו' דמדקאמר של מים היה דק ושל יין היה עב יותר משמע דהיה מנסך שניהם יחד וכדי שיכלו יחד עשו כן הנקבים. לח"מ

²³ הר המוריה שם

²⁴ רמב"ם שם הלכה ח

²⁵ רמב"ם שם פרק ב הלכה ג

הַנִּתְּנָה לְמִשְׁחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת יוֹמָא

ט. אֵיל קָרֵב בְּאַחַד עֶשֶׂר פֶּר קָרֵב בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבַּעַה

מִצְוֹת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת הָעוֹלָה²⁶ כְּמִשְׁפָּטָה הַכְּתוּבָה בַּתּוֹרָה וְאֵינָה כָּל הַקִּרְבָּנוֹת שֶׁמִּקְטִיר רֶק הָאִימּוּרִין אֲלֵא מִפְּשִׁיט וּמִנֶּתַח וּמִקְטִיר כָּל הַנִּתְּחִים עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁנֶּאֱמַר "וְהִקְטִיר הִכָּהֵן אֶת הַכֹּל הַמִּזְבַּח".

וְאַחֵר שֶׁנִּתְּחָה אֶת הַבְּהֵמָה לְנִתְּחִיהָ מוֹלִיכִים אֶת הָאִיבְרִים לִכְבֹּשׁ אִם הָעוֹלָה הוּא מִן הַצֶּאֱן כְּלוּמָר כְּבֹשׁ אוֹ עֵז מוֹלִיכִין אוֹתָהּ שֶׁשֶׁה כְּהֲנִים, כְּמוֹ שֶׁמִּבּוֹאֵר לְהֵלֵךְ בְּגִמ' דָּף כֹּחַ. הָרִאשׁוֹן בְּרֹאשׁ וּבִרְגֵל וְחֻטְמוֹ כִּלְפֵי זְרוּעוֹ וְלֹא לְחוּץ שְׂאִין זֶה נוֹי, וְקִרְנָיו בֵּין אֲצִבְעוֹתָיו, וּבֵית שְׁחִיטָה לְמַעַלָּה וְהַפֶּדֶר עֲלֶיהָ כְּנוֹכַח לְעִיל עֲמוּד א, וְהִרְגֵּל שֶׁל יָמִין בְּשִׁמְאָלוֹ וּשְׁנֵי בָצִים עֲמָה²⁷ וּבֵית עוֹרָה לְחוּץ וְהֵינּוּ מִקּוֹם שֶׁמִּשֶּׁם הַפְּשִׁיט הָעוֹר וּמִקּוֹם הַחֶתֶךְ כִּלְפֵי הַמוֹלִיךְ.

וְהַשְּׁנֵי בִשְׁתֵּי הַיָּדִים, שֶׁל יָמִין בִּימִינוֹ וְשֶׁל שְׂמָאל בְּשִׁמְאָלוֹ וּבֵית עוֹרָן לְחוּץ.

וְהַשְּׁלִישִׁי בְּעוֹקֶץ וּבִרְגֵל הַשְּׂמָאֲלִי, הָעוֹקֶץ בִּימִינוֹ וְהָאֲלִיָּה וְהוּא הַשּׁוֹמֵן הַדְּבּוּק בְּעוֹקֶץ מְדוּלְדֵּלֶת בֵּין אֲצִבְעוֹתָיו כְּלוּמָר מוֹשְׁפֶּלֶת בֵּין הָאֲצִבְעוֹת, וְאֲצִבְעַת הַכֶּבֶד וּשְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת עִמּוֹ, וְכֵן הַשְּׁתֵּי צִלְעוֹת הַדְּקוֹת שֶׁמִּכָּאֵן וּמִכָּאֵן²⁸ וְהִרְגֵּל בְּשִׁמְאָלוֹ וּבֵין עוֹרָן לְחוּץ.

וְהַרְבִּיעִי בַּחֲזָה וּבִגְרָה, הַחֲזָה בִּימִינוֹ וְהַגְּרָה בְּשִׁמְאָלוֹ וְצִלְעוֹתֶיהָ בֵּין אֲצִבְעוֹתָיו. וְ

הַחֲמִישִׁי בִשְׁתֵּי דַפְנוֹת, שֶׁל יָמִין בִּימִינוֹ וְשֶׁל שְׂמָאל בְּשִׁמְאָלוֹ וּבֵית עוֹרָן לְחוּץ.

וְהַשְּׁשִׁי בַּהֲקִרְבִּיִּים וְהֵם נִתּוּנִים בְּבֹךְ כְּלֵי שֶׁרֶת, וְהַכְּרַעִיִּים עַל גְּבִיהֶם מִלְּמַעַלָּה. וּשְׁנֵי כְּהֲנִים לֹקְחִים הַנִּסְכִּים הַסּוֹלֶת בִּיד כֹּהֵן אֶחָד וְהֵינּוּ בִיד הַשְּׁנִי.

אִם הָיָה אֵיל שֶׁקִּרְבּוֹ יוֹתֵר מִכְּבֹּשׁ וְכֵן נִסְכּוֹ יוֹתֵר מִכְּבֹּשׁ מוֹלִיכִין שְׁנֵי כְּהֲנִים הַקִּרְבִּים, שֶׁהוּא שֶׁבַע כְּהֲנִים הַמוֹלִיכִים אֶת הָאִבְרִים, וְהַסּוֹלֶת בְּשְׁנֵים, וְהֵינּוּ בְּשְׁנֵים.

²⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה י – יט ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עד

סעיף כו – כח

²⁷ הר המוריה שם יא

²⁸ הר המוריה שם יג

הַנִּתָּא לְמִשְׁחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מסכת יומא

נמצאת למד שהכבש או העז מוליכין אותם שמנה כהנים לכבש המזבח, חמשה בנתחים ואחד בקרביים ואחד בסלת ואחד בייץ²⁹. ושל איל אחד עשר כהנים, חמשה בנתחים ושתיים בקרביים ושתיים בסלת ושתיים בייץ.

אם היה העולה פר עשרים וארבעה כהנים מוליכים אותו, הראשון מוליך את הראש, והשני והשלישי מוליכין רגל של ימין, והרביעי והחמישי את העוקץ, והששי והשביעי הרגל השמאלי, והשמיני את החזה, והתשיעי והעשירי והאחד עשר מוליכין את הגרה, ושתי הידים בשנים, ושתי הדפנות בשנים, והקרביים והסולת והיין בשלשה שלשה, הרי כ"ד.

כל זה הוא בעולות של ציבור כתמידין ומוספין וקיץ המזבח, אבל עולת יחיד הנתחים מתחלקים כנוכר, אבל כמה כהנים יוליכו ו"א³⁰ שאין שיעור לזה ויכולין להוליך כמה כהנים שירצו, וכל הקודם זוכה³¹, או שבעלים בוררים איזה כהן שירצו³². מיהו וודאי שאין דרך לשנות מכפי שאמרו חכמים³³, וי"א³⁴ שגם בקרבן יחיד מוליכים כסדר הזה והכהנים שזכו בפייס בעבודות התמיד היו זוכים ג"כ בקרבן יחיד, כלומר הזוכים בפייס השני והרביעי הם הזוכים בקרבן יחיד, ואם היה קרבן יחיד מן האיל או שור שהאיל מוליכין אותו שמנה כהנים והפר כ"ד, הכהנים העומדים אחר הי"ג כהנים שזכו בפייס שני הם זוכים על הסדר בעבודות המיותרות שיש באיל או בפר.

²⁹ הר המוריה שם יז

³⁰ רמב"ם שם הלכה יט

³¹ במשנה למלך הלכות תמידין ומוספין פרק ד הלכה ט הסתפק "שוב ראיתי לרש"י בפ"ב דיומא (דף כ"ו) עלה דמתני' דקתני אבל בקרבן יחיד אם רצה להקריב מקריב שכתב אם רצה להקריב כהן יחיד את הכל ובלא פייס ע"כ הרי דס"ל דלא היה פייס לקרבן יחיד, אך לא ידעתי אם הדבר תלוי בדעת בעלים דלמי שירצו הבעלים יתנו אותו להקריב או דלמא כל הקודם זכה. ומפשטן של דברים נראה דכל הקודם זכה ולא ידעתי למה לא חששו חכמים לדלמא אתו לאינצויי בקרבן יחיד כמו שתקנו בקרבן ציבור והיה להם לתקן פייס ג"כ בקרבן יחיד ואולי דדוקא בקרבן ציבור חששו חכמים דאתו לאינצויי משום דחביב להם טובא עבודת ציבור ודוחק. שוב ראיתי להרב בעל תו"ט שגם הוא הקשה כן

³² ולא שייך דאתי לאינצויי דאדם רשאי לעשות בשלו מה שירצה מה שאין כן בקרבנות ציבור וכן פ"י הרב ברטנורה ורש"י בפ"ז דתמורה מ"ג דרשאי ליטול דבר מועט כדי שיתן עולה זו לבן כהן כדי שיטול העור עד כאן לשונו. ואף על גב דתוס' שם דל"א ע"כ השינוי על רש"י דלא מצינו לשון זה רק גבי בכור מ"מ לא כתבו שלא יהיה הבעלים בידם ליתן למי שירצו. תוספות חדשים מסכת יומא פרק ב משנה ז

³³ ולכן אמרו במדרש איכה על פסוק רבתי בגוים דעל מה שהקריב שלמה בקר כ"ב אלף וצאן ק"כ אלף ותנינן פר קרב ככ"ד ואיל בי"א ותדע כמה כהנים היו ע"ש אף על פי שאין הכרח לזה אך מסתמא לא שינו מעצת חכמים, ומיושב קושית המל"מ ע"ש ערוה"ש העתיד שם.

³⁴ כ"כ במשנה למלך שם פרק ד הלכה ט וז"ל "שראיתי בירושלמי סוף פ"ב דפרו של יחיד היה קרב בששה ולפי הירושלמי הזה ניהא שהששה שזכו בקרבן התמיד הם זוכים בקרבן יחיד אך רבינו שלא הביא הירושלמי הזה נראה שדחאו מהלכה ונראה שמעמו הוא משום דבירושלמי למדו דין זה מדכתיב וערכו בני אהרן הכהנים הרי כאן ששה ופסוק זה מייירי בבן הבקר דקרבן יחיד, אך בתלמודא דידן בפ"ב דיומא (דף כ"ז) למדו מפסוק זה לטלה שמעון ששה ואף על גב דהאי קרא בבן הבקר כתיב כבר הקשו זה שם בגמרא ותירצו קושיא זו וא"כ אזדא ליה דינא דהירושלמי